

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Główny Urząd Zaopatrywania Armji

(Warszawa, Przejazd № 10).

potrzebuje siana dobrze prasowanego, jedynie z łak gruntowych, z dostawą natychmiastową lub późniejszą aż do wiosny 1920 roku.

Oferty od ziemian, towarzystw i spółek rolniczych przyjmuje **Sekoja Żywnościowa Urzędu.** 9106

Jak Niemcy przeoczyły pokój?

Sensacyjne rewelacje Erzbergera. Anglja i Francja czy niły propozycje pokojowe w sierpniu 1917 roku, które Niemcy odrzucili. Wzajemne oskarżenie się dyplomatów. Rola Austrii.

Rewelacja Erzbergera.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) B. Kor. donosi z Berlina:

Na zgromadzeniu narodowym w Weimarze minister skarbu Erzberger wystąpił z rewelacjami. Oświadczył on, że dnia 1 sierpnia 1917 r. ówczesny kanclerz Michelisa ogłosił mowę, w której uchylił się od złożenia oświadczenia co do neutralności Belgji. Dalej oświadczył Erzberger, że dnia 12 sierpnia 1917 r. nadeszło do rządu niemieckiego pismo od Nuncjusza papieskiego, które zawierało propozycję Anglii. Do propozycji Anglii przyłączył się rząd francuski. Nuncjusz prosił w tym piśmie, by rząd niemiecki wypowiedział się co do niezawisłości Belgji i dał gwarancje w sprawie gospodarczej niezawisłości tego państwa. Odpowiedź rządu niemieckiego w tym kierunku, oświadcza pismo Nuncjusza ułatwił rokowania pokojowe. (Wielkie poruszenie). Mielismy tu, mówił dalej Erzberger, jak czynienia z czynnikiem tak ważnym jak Stolica Apostolska. Czynnikiem ten ze względu na swoją neutralność był w możności oświadczyć, że były widoki zawarcia pokoju, a wystąpił on na wyrażne życzenie rządu angielskiego i francuskiego. Cóż się stało? Przez 6 tygodni z Berlina nie dano żadnej odpowiedzi na tę notę, dopiero w piśmie z 24 września 1917 r. odmówiono złożenia oświadczenia, a tłumaczono się tym, że warunki ku temu nie są jeszcze dostatecznie rozpatrzone.

Niemcy odrzucili pokój w 1917 roku.

Nauen, 27 lipca. (PAT.) Radio warsz. Oskar Mueller współpracownik dziennika „Deutsche Allgemeines Zeitung“ w artykule pod tytułem „Dlaczego zmuszeni byliśmy udać się do Wersalu“ po raz pierwszy donosi o nocie, którą Nuncjusz w Monachium Pacelli przesłał w dniu 30 sierpnia 1917 r. do kanclerza państwa Michelisa. Pacelli donosi w tej nocie, że rząd angielski za zgodą rządu francuskiego wysłał telegram do Watykanu. Wierną kopję tego telegramu kardynał Gaspari przesłał do Michelisa. Rząd francuski i angielski pytali o propozycję Niemiec w sprawie opróżnienia i odbudowy Belgji. Ambasador angielski przy Watykanie wyraził życzenie otrzymania odpowiedzi Niemiec na tę depeszę, a to przy interwencji dyplomacji Papieża.

W artykule tym wykazuje Mueller, że pokojowa rezolucja Reichstagu z roku 1917 zaproponowana przez Erzbergera miała zawierać deklarację w sprawie Belgji. Rezolucja ta wywołała opozycję ze strony nacjonalistów. Większość Reichstagu była już wówczas przekonana, że Niemcy dalszą wojnę nie uzyskają lepszego pokoju, lecz raczej osiągną go w drodze ścisłej deklaracji w sprawach które tak niepokoiły ententę. Opozycja konserwatystów, stronnictwa wojskowego i kół przemysłowych uniemożliwiły Michelisowi kroki pokojowe.

Ludendorff o rewelacjach.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) B. Kor. z Berlina donosi:

Dzienniki wskazują na ogromne wrażenie jakie tam wywołała rewelacja Erzbergera. „Wiener Allgemeine Zeitung“ do-

nosi z Berlina, że generał Ludendorff ogłosił w dziennikach, iż główna kwatera niemiecka nic nie wiedziała o nocie Nuncjusza papieskiego, aż do obecnej dyskusji w zgromadzeniu narodowym w Weimarze. W głównej kwatery powiedziano tylko, że Anglja via Rzym wysuwa macki pokojowe. Gdy Ludendorff zapytał Kuehlmana w sprawie Belgji, Kuehlman odpowiedział: Konia belgijskiego kupię w tedy gdy będę chciał.

Berlin, 27 lipca. (PAT.) W sprawie rewelacji Erzbergera otrzymuje „Berliner Zeitung am Mittag“ z naczelnej komendy następujące oświadczenie gen. Ludendorffa: Pismo Nuncjusza Pacellego i odpowiedź kanclerza Michelisa ogłoszone wczoraj w prasie porannej doszło do wiadomości gen. Ludendorffa dziś rano. O obu tych pismach gen. Ludendorff przedtem nie słyszał. Jedynie pod koniec sierpnia 1917 i z początkiem września podano do wiadomości naczelnego dowództwa, że Anglja stara się o nawiązanie kontaktu. Niezależnie od tego doniesiono z początkiem sierpnia generałowi, że Anglja pragnie jasnej deklaracji w sprawie Belgji. Gen. Ludendorff oświadczył, że zgodził się na oświadczenia w sprawie Belgji.

Wskutek tego odbył się cały szereg konferencji poświęconych tej sprawie i także rada koronna w dniu 11 września. W czasie tych konferencji osiągnięto porozumienie co do formuły w sprawie Belgji. Kilka dni później kanclerz w rozmowie ze swoim zastępcą dr. Helfferichem i sekretarzem stanu Kuehlmanem zaproponował przygotowanie opinii publicznej w kraju i na froncie na zmianę zapatrywania rządu w sprawie Belgji. Sekretarz stanu Kuehlman z niewiedomego powodu oświadczył się przeciwko takiej enuncjacji. Gen. Ludendorff prosił w owym czasie kanclerza Michelisa, ażeby zrezygnował z tak zwanej zbiórki wojennej, by nie utrudniać przez to możliwych rokowań. W dniu 10 września pułkownik Hoefken, który był również poinformowany o kroku Nuncjusza Pacellego omawiał z sekretarzem stanu Kuehlmanem tę sprawę i prosił go o złożenie oficjalnego oświadczenia w sprawie Belgji. Kuehlman odmówił. Pułk. Hoefken złożył o tem raport naczelnemu dowództwu. Gen. Ludendorff zapytał następnie kanclerza Michelisa i sekretarza Kuehlmana co się stało właściwie z angielską próbą nawiązania kontaktu, lecz na zapytanie go otrzymał odpowiedź wymijającą.

Erzberger zniszczył możliwość pokoju, Helfferich i Michelis o rewelacjach.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) „Neue Freie Presse“ donosi w telegramie z Berlina: „Kreuzzeitung“ zamieszcza oświadczenie byłego sekretarza stanu Helffericha, który polemizując z rewelacjami Erzbergera, stwierdza: 1) dnia 31 stycznia 1917 wysłał cesarz Karol znany list do księcia Parmy z prośbą o przygotowanie akcji pokojowej, oraz z zapewnieniem, że użyje całego osobistego wpływu u cesarza niemieckiego w sprawie uzasadnionych prentensji Francji do Alzacji i Lotaryngji. 2) W pierwszym tygodniu kwietnia udał

się cesarz Karol z cesarową Zytą i hr. Czerninem do niemieckiej kwatery głównej i przy tej sposobności uczynił próbę, by „zwycięzkie“ Niemcy skłonić do odstąpienia Alzacji i Lotaryngji. Zabiegi te nie odniosły skutku, a przyczyniło się do tego i to, że cesarz Karol popierał równocześnie dezygnację arcyks. Karola-Stefana na króla polskiego. 3) W dniu 14 lipca czyniono ponowne usiłowanie, aby skłonić Niemcy do zrzecenia się Alzacji i Lotaryngji. Usiłowania te podjęte były przez dwór austrijski na skutek relacji hr. Czernina. 4) W 8 dni później był Erzberger przyjęty na posłuchaniu przez cesarza Karola, gdzie otrzymał owe relacje hr. Czernina. 5) Hr. Czernin widział w Erzbergerze odpowiednią osobistość do przełamania oporu niemieckiego i skłonienia Niemiec do zawarcia pokoju rezygnacji. 6) W lipcu Erzberger zaatakował w komisji głównej Reichstagu kanclerza i spowodował przy pomocy socjalistów znaną enuncjację pokojową Reichstagu. Zdaniem Helffericha następstwem tego było wrażenie, że Niemcy nie chcą więcej walczyć i są bliskie rozkładu, co miało ten skutek, że skłonność państw zachodnich do rokowań pokojowych zniknęła, a skłonność ta istniała.

Francuski prezydent ministrów oświadczył bowiem posłowi włoskiemu w Paryżu, że Francja jest bliska wyczerpania, Lloyd George zaś wyraził w Paryżu największe obawy z powodu zaostżenia się stosunków aprowizacyjnych w Anglii.

Helfferich zarzuca dalej Erzbergerowi niedyskrecję, albowiem sprawozdanie Czernina trafiło do Paryża i tam uznano je za dowód szybkiego upadku Niemiec. Erzberger zniszczył przeto jedyną poważną możliwość pokoju. 7) Dnia 3 sierpnia nuncjusz monachijski przesłał kanclerzowi odpis telegramu, który rząd angielski wystosował do swego ambasadora przy Watykanie. Helfferich nie uważa jednakże, by telegram ten był inicjatywą pokojową rządu angielskiego i kończy swoje wywody słowami: Była jedyna możliwość pokoju w czasie wojny, to jest w lecie 1917, a tę możliwość zniszczył Erzberger.

„Neue Freie Presse“ podaje dalej oświadczenie byłego niemieckiego kanclerza Michelisa w sprawie macek pokojowych Anglii i w sprawie rewelacji Erzbergera, przytaczając szczegóły posiedzenia rady koronnej w sprawie Belgji na której ustalono że wybrzeże Flandrii jest dla Niemiec ważne a Zeebrügge nie powinno dostać się w ręce Anglii. Wybrzeże belgijskie nie da się jednak utrzymać. Musiano by przeprowadzić połączenie gospodarcze Belgji z Niemcami. Co do pisma nuncjusza Pacellego oświadcza Michelis, że nie dawało ono dostatecznych dowodów istnienia skłonności pokojowych po stronie Anglii. Dla wysądowania tedy Anglii wybrano neutralnego dyplomate. Warunkiem takich rokowań miało być 1) że granice niemieckie zostaną niezmienione, 2) kolonie niemieckie będą niemcom zwrócone, 3) nie będzie żadnego odszkodowania, 4) zaniechanie wszelkiej wojny gospodarczej. Tylko przy bezwzględnej poufności mogło to przynieść rezultat. Droga przez karierę papieskiego nie dawała tej pewności, gdyż Erzberger wpróż aniżeli Michelis był powiadomiony o piśmie nuncjusza papieskiego. Niedyskrecja zawierała w sobie największe niebezpieczeństwo. Rada koronna nie uszła uwagi skierujących się stronnictw w państwach wojujących. Skutek tego był taki, że przedstawiciel rządu angielskiego zaprzeczył publicznie, jakoby ze strony rządu angielskiego uczyniona została propozycja pokojowa. Michelis kończy swoje oświadczenie, że akcja pokojowa dlatego tylko się nie udała, iż przeciwnicy przyjął jej nie chcieli.

Wrażenie rewelacji.

Kraków, 27 lipca. (PAT.) Radio z Nauen. Rewelacje Erzbergera wywołały we wszystkich warstwach ludności głębokie wrażenie. — Stwierdzają, że kanclerz przechylał się pod względem politycz-

nym na prawo, zepsuł możliwość sprawiedliwego pokoju, opartego na porozumieniu. „Vorwärts“ żąda postawienia Michelisa przed trybunał państwa.

Jeszcze jedna przeoczona okazja. Wynurzenia „Münchner Post“.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) B. korespondent donosi: Omawiając dyskusję w niemieckim zgromadzeniu narodowym, oświadcza „Münchner Post“: Była jeszcze jedna nieznana sposobność zawarcia pomyślnego pokoju, którą jednak zaniedbano. Jakieżby wzburzenie zapanowało w zgromadzeniu narodowym, gdyby się dowiedziano, że w styczniu r. 1918 poważni ludzie uczynili próbę podobną do tej, jaką przedsięwzięła stolica apostolska, próbę nie ostatnią, aby skłonić Niemcy do pojednawczej propozycji. Jednak usiłowania te rozbiły się o moralną insanity niemieckiego politycznego i dyplomatycznego systemu, tak samo, jak rozbiły się usiłowania Papieża Benedykta XV-go. Pewien wirtemberski poseł zna tę sprawę dokładnie. Jest on zaprzyjaźniony z byłym kanclerzem Payerem. Czyżby nie zechciał przemówić?

Memoriał hr. Czernina.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) „Neue Freie Presse“ podaje za „Frankfurter Zeitung“ ustęp z memoriału Czernina przedłożonego w lecie 1917 cesarzowi Karolowi. Hr. Czernin po stwierdzeniu na wstępie, że wojskowe siły Austro-Węgier mają się ku końcowi i że pokój musi być późnym latem lub jesienią za wszelką cenę zrobiony, wskazuje na niebezpieczeństwo rewolucji grożącej Europie.

Wojna obecna zainauguowała nową erę historii państwowej. Iż tak stan, który nie jest ani ślepy, ani głuchy musi uznać, że rozpacz ludności z dnia na dzień rośnie. Struna jest tak przeciągnięta, że lada dzień może pęknąć. Hr. Czernin określa podobną sytuację w Niemczech i radzi do zawarcia w najbliższym czasie pokoju, gdyż inaczej ludy uczynią to ponad głowami monarchów, których fala rewolucji zmiecie. Wypowiedzenie wojny przez Amerykę pogorszyło znacznie sytuację mocarstw centralnych. Nadzieje Niemiec co do walki lodzi podwodnych nazywa Czernin, zbrodniczymi. Wasza cesarska mość, pisze dalej Czernin, odrzuciła kilkakrotnie propozycję odłączenia się od naszych sprzymierzeńców.

Równocześnie poleciła mi oświadczyć niemieckim narodom, że jesteśmy u schyłku naszych sił i że Niemcy dłużej jak do późnego lata nie będą mogły na nas liczyć. Rozkaz ten spełniłem. Możemy jeszcze kilka tygodni próbować rozmówić się z Paryżem. Jeżeli się to nie uda, będziemy musieli za wczasu wybrać ową ostatnią kartę i uczynić ową propozycję, o której dawniej wspominałem.

Losy oferty Hindenburga.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) B. Kor. Wedle doniesień „New York Herald“ rada 5-u odrzuciła żądanie Hindenburga, aby mógł stanąć przed sądem ententy zamiast cesarza Wilhelma. Rada 5-u odpowiedziała, że żądanie takie jest aktem lojalnym i odważnym, ale koalicja nie może się zgodzić na takie zastępstwo. Hindenburgowi wolno stanąć przed sądem jednak w charakterze świadka.

Ruch strajkowy w Niemczech.

Nauen, 27 lipca. (PAT.) Radio warsz. Donoszą, że fabryki Siemens wydalili 10,000 robotników. W innych fabrykach tejsze branżi zastrejkoowało 20 do 30,000 robotników.

Propozycja odroczenia strajku, aż do chwili, gdy znany będzie rezultat rokowań podjętych z zarządem fabryki została odrzucona a to ze względu na to, że zarząd odmówił przyjęcia z powrotem wydalonych robotników.

Bolszewickie Węgry.

Wojna z 4umunją. Koalicja da żywość, gdy upadnie rząd Beli Kuna.

Deklaracja koalicji do Węgrów.

Przeciwko rządowi Beli Kuna.

Ljon, 27 lipca. (P. A. T.). Radio warsz. Deklaracja rządów sprzymierzonych i sojuszników do rządu węgierskiego brzmi: Sojusznicy pragnęliby bardzo zawrzeć pokój z narodem węgierskim, by w ten sposób kres położył temu stanowi rzeczy, który uniemożliwia odrodzenie ekonomiczne Europy centralnej i stanowi przeszkodę w wyżywieniu ludności. Jest rzeczą wprost niemożliwą dokonać tego jeżeli, jak długo niema na Węgrzech rządu, któryby był przedstawicielem narodu i co do litery i ducha wykonał zobowiązania, jakich się podjął wobec rządów sprzymierzonych. Rząd Beli Kuna nie odpowiada pod żadnym względem tym warunkom. Rząd ten nie tylko złamał traktat o zawieszeniu broni podpisany przez Węgry, lecz zaatakował jedno z państw sprzymierzonych. Jest obowiązkiem rządów sojuszników chwycić się na własną odpowiedzialność zarządzeń jakich domaga się ten szczególnie stan rzeczy.

Jeżeli żywność ma przyjść do Węgier, jeżeli blokada ma być zniesiona, jeżeli zapoczątkowane ma być dzieło odrodzenia ekonomicznego jeżeli ustalony ma być spokój, to stać się może to jedynie w współdziałaniu z rządem reprezentującym naród węgierski, lecz nie z rządem, którego powaga zasady się na terenie. Mocarstwa sprzymierzonych uważają za wskazane dodać, że obca okupacja terytorjum węgierskiego tak jak ją wy-

czyła konferencja pokojowa ustanie, jeżeli naczelny wódz wojsk sojusznicznych uzna, że warunki zawieszenia broni zostały w sposób zadawalający dopełnione.

Wojna węgiersko-romońska.

Paryż, 27 lipca. (PAT). Radio warsz. Jak z Bukaresztu donoszą, węgry rozpoczęli w dniu 20 lipca wielką ofensywę przeciwko rumunom, wysyłając do boju 8 do 9 dywizji. Podczas walk dnia 20 i 21 lipca przednie stráže rumuńskie zmuszone były do odwrotu, a węgry przekroczyli Ciszę. W kilku punktach odparto silne ataki węgierskie, zadając im ciężkie straty. Zacięte walki trwają w dalszym ciągu na całym froncie.

Komunikat węgierski.

Wiedeń, 27 lipca (PAT). B. K. donosi na podstawie węgierskiego biura korespondencyjnego: Komenda armji węgierskiej donosi pod datą 26 lipca. Aby powstrzymać nasze zwycięsko walczące wojska, ścisnęli rumuni w ostatnich dniach ze wszystkich stron Rumunii wszystkie swoje rezerwy nad Ciszę. Celem uniknięcia starcia z wielokrotną przewagą, cofnęliśmy nasze wojska poza Ciszę. Trzymamy przyczółek mostowy Solnok i linję Cisy. Odwrot wojsk odbywa się w największym porządku bez strat w ludziach i materiale. Czasy naruszyli również traktat i zajęli małymi oddziałami liczne miejscowości na terytorjum neutralnym

szem posiedzeniu konferencji polsko-czeskiej, wybrano subkomitet, złożony z pp. Grabkiego i Osieckiego ze strony polskiej, oraz dra Stępka i Udrzala ze strony czeskiej. Subkomitet ten ma się zastanowić nad ewentualną linją graniczną. Przysługuje mu prawo kooptacji.

Delegacja bułgarska w Paryżu.

Ljon, 27 lipca. (P. A. T.). Radio warsz. Członkowie delegacji bułgarskiej wezwani do Paryża celem wysłuchania warunków pokojowych przybyli w sobotę rano na dworzec ljoński, gdzie ich przywitał pułk Henry, poczem członkowie delegacji samochodami udali się do zamku Nailly.

Bułgaria zapłacić ma 3 miljarde franków.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT) B. K. donosi z Wersalu: Intrasigeant donosi, że ententa zażąda od Bułgarii 3 miljardów franków odszkodowania.

Gwiazda idei związku narodów błędnie.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT). B. K. donosi z Saint Germain: „Chicago Tribune“ dowiaduje się z kół konferencji pokojowej, że państwa ententy prawdopodobnie

nie będą czyniły zarzutów przeciw ewentualnym zmianom traktatu pokojowego żądanym przez Amerykę. Francja jest zupełnie zadowolona przez tak zwany traktat ochronny i nie będzie toczyła walki w obronie związku narodów. Małe narody będą się musiały zadowolić jeżeli związek narodów będzie pewnego rodzaju wyższym trybunałem haskim. Co najwyżej należy oczekiwać protestu Japonji ze względu na zmianę klauzul dotyczących Szantungu.

Grecja nie otrzyma wyspy Cypr.

Wiedeń, 27 lipca (PAT.) B. K. donosi z Saint Germain: Rząd angielski postanowił odrzucić żądanie Grecji co do odstąpienia jej wysp Cypr.

O opróżnieniu Celowca.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) Odpowiednio do sprawozdania delegacji włoskiej pod adresem ententy uchwalila najwyższa rada ententy wezwać Serbję do opróżnienia Celowca. Między koalicyjną komisją ohejmie cały materiał wojenny nagromadzony w Celowcu.

Położenie gospodarcze Anglii.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) B. K. z Amsterdamu: W mowie, wygłoszonej w Plymouth oświadczył Asquith, że położenie gospodarcze Anglii jest poważne. Długi Anglii w czasie wojny wzrosły 12 razy. — W najbliższych czasach będą musiały być pokryte wydatki w ogólnej sumie 800 milionów funtów szterlingów.

Stan oblężenia w Nowym Yorku.

Demonstracja żołnierzy. Berlin, 27 lipca. (PAT) „Lokalanzeiger“ donosi z Nowego Yorku: Ogłoszono tu stan oblężenia. Według „Chicago Tribune“ także we wielu miejscowościach wschodnich okęgów ogłoszono stan oblężenia. W Nowym Yorku tysiące żołnierzy i marynarzy przeciąga ulicami demonstrując. Rząd postanowił użyć surowych środków celem zapewnienia porządku i spokoju.

Prezydent Finlandji.

Wiedeń, 27 lipca. (PAT.) B. K. donosi z Kopenhagi: „Politiken“ podaje w telegramie z Helsingforsu, że sejm finlandzki wybrał wczoraj Stahlbergera 143 głosami przeciw 50 prezydentem Finlandji. 50 głosów padło na generała Mannerheima.

Wiadomości bieżące.

Echa panamy.

Sledztwo w sprawie głośnej afery, o której donosiliśmy w numerze onegdajszym, postępuje bardzo szybko naprzód. Dotychczas w tej sprawie aresztowano 32 osoby. Wczoraj funkcjonariusze policji zna-

TEATR POLSKI (Ceglarniana 63)
pod dyr. Franciszka Rychtrowskiego.
Poniedziałek, dnia 28 lipca przedstawienie zawieszona.

Jeżeli w mieszkaniu Bronisławy Modro, zamieszkałej przy ulicy Rokicińskiej № 5 sześć skrzyń mleka kondensowanego, 48 puszek tegoż mleka, pół skrzyni słoniny, oraz trzy worki maki. Artykuły te prawdopodobnie mają związek z aferą powyższą, spodziewać się więc należy, iż policji uda się wykryć wszystkich uczestników.

W sprawie wielkiej panamy odzieżowej otrzymujemy z magistratu następującą informację:

Wobec ukazania się w prasie miejscowej wzmianki, jakoby wykrycie systematycznej kradzieży odzieży amerykańskiej było zasługą policji kryminalnej. Magistrat zaznacza, że inicjatywa w tym kierunku wyszła z wydziału zaprowiantowania miasta. Bowiem już przed tygodniem, wobec pogłosek o nadużyciach przy segregowaniu odzieży, wydział zaprowiantowania miasta polecił jednemu ze swych woźnych zwracać pilną uwagę na wychodzących ze składu urzędników i robotników. W czwartek, dn. 24 b. m., wyżej wspomniany woźny zatrzymał Ewę Krafiel, która niosła dużą paczkę skradzionych rzeczy i osobiście oddał ją w ręce policji, co stwierdza protokół, sporządzony w 4 komisarjacie.

Powrót polaków z Syberji.

Powoli poczynaają przybywać polacy z głębokiej Rosji. W tych dniach przybyło do Łodzi paru uchodźców z Tomsku. Biegący ci znajdowali się w drodze blisko trzy miesiące, aby zaś przedostać się przez linję band bolszewickich, zmuszeni byli przebyć pieszo przeszło 250 wiorst. Wedle ich twierdzenia, tysiące takich uchodźców jest jeszcze w drodze do kraju z dalekich krańców Rosji.

Med. Dentista
E. FUCHS
otworzył dla mniej zamożnych
Łecznice Dentystryczną
przy ul. Nawrot 4.
Leczenie chorób zębów i jamy ustnej. Porcelanowe i złote korony, oraz zęby sztuczne bez podniebienia. 625-12

Ze sporu. — Walki zapaśnicze.
Wczoraj, w 7-ym dniu zapasów atletycznych w drugiej Gospodzie dla wojskowych, przy ul. Przejazd № 1, wynik walk był następujący:
1) Morton pokonał Laula w 11 min.
2) Walka Baganza z Szwarcem po 20 minutach pozostała bez rezultatu, przyczem Szwarz otrzymał pierwsze ostrzeżenie za niesforne zachowanie się.
3) Krauze pokonał Czornego w 7 min.
4) Hamela Baszkirowa „ 2 „
Dzisiaj walcza:
1) Baganz — Miedwiedjew,
2) Wasik — Anders,
3) Krauze — Ferry, walka wolno-amerykańska,
4) Deckert — Lobmayer.
Początek walk codziennie o godz. 9 wiecz.

Sukcesy na froncie bolszewickim.

Komunikat naczelnego sztabu generalnego. z d. 27 lipca.

Front Wiewska-białoruński.

Ataki nieprzyjacielskie na przeprawę przez rzekę Rypezanekę koło wsi Słoboda i na naszą linję Kurzeniec — Kasuta odparto. Wzięto przytem kilkunastu jeńców. Na południe od drogi kolejowej Krasne — Mińsk usadowiły się nasze oddziały na linji Suporosna—Słobódka—Dudki—Raków—Dubrowa.

Do opuszczonego przez niemców Augustowa wkroczyły wczoraj nasze wojska.

Front poleski.

Ataki bolszewików na Turów odparto.

Front galicyjsko-wołyński.

Sytuacja niezmiennona.

W zast. szefa sztabu generalnego Haller pułk.

Dokoła rakowań polsko-czeskich.

Kraków, 27 lipca. (PAT). „Goniec krakowski“ donosi: Na sobotniem wczoraj-

We wtorek, d. 29 b. m. punktualnie o godz. 4-ej po poł., jako w pierwszą rocznicę śmierci
b. p.
Bronisławy
Szywka-Ledermanowej
postawiony będzie nagrobek, o czem zawiadamiają
Maż, rodzice i siostra.

Maszyny do pisania
Taśmy do wszelkich maszyn piszących, 1 a gatunek przedwojenny.
Mech. warsztat reparacyjny wszelkich systemów
Nauka pisania na maszynach wszelkich systemów
Kupno maszyn do pisania. 696-1
Adolf Goldberg, Łódź, Andrzejka № 1.

Przedsiębiorstwo zupełnie bezkonkurencyjne
(wytwórnia papierów światłoczułych i cynkografja) dobrze wprowadzone w Poznań i na prowincji, z bieżącymi zleceniami, odpowiednio dla technika lub drukarza z powodu wyjazdu pozystępnie do sprzedania. Mieszkanie 4-pokojowe może być przejęte. Szczegóły sub. A. C. 844 Rudolf Mosse, Poznań.

Całowie urzadzania POKOJ, pojedyncze meble, przedmioty luksusowe,
jak również odzież i bieliznę wszelkiego rodzaju — dzaju —
poleca w wielkim wyborze i przyjmuje do **komisowej sprzedaży** na dogodnych warunkach
Dom Agenturowo-Komisowy „DAK“
Piotrkowska 147 575-13

Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, weneryczne, mocznicowe i niemoc płciowa.
Godz. przyjęć od 9-2 i 4 l. — 8 w. dla pan od 5-8.
Zawadzka № 1, rón Piotrk. 9313-15-11

D-r med. FISCHER
b. ordynator kliniki Warszaw. uniwersytetu.
Choroby chirurgiczne skórne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 5-7 po poł. Niedzielę i święta 11-12.
Piotrkowska № 200.

Dr. H. Papierny
Akuszer i specjalista chorób kobiecych.
b. ordynator warszawskiej uniwersyt. kliniki akuszerijnej.
Południowa 23
Przyjmuje od 9-11 r. i od 4-6 po poł. 720-12

Dr. S. Kantor
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczopłciowych (niemoc płciowa). Leczenie promiantami Röntgena i światłem róg Ewangelickiej.
Godziny przyjęcia: 9-2 rano 6-8 po poł. Dla pan od 5-6 p.p. 575-3

Lekarz-Dentysta
H. Berlin
Wałowa 54, 11 p.
Przyjmuje od 11-12 i od 3-6 w. i niedzielę od 10-12

NA WYPLATĘ
towary damskie, męskie, dzieciinne, bluzki, obrusy i kołdry
Ch. Markowicz i S-ka
Piotrkowska № 37, w podwórzu. 691-3

Ogłoszenia drobne.
Amerykański biurko duże i w hotel w dobrym stanie sprzedam. Dzielna 11-25. 697-3

Akuszerka Drzymałtowa przyjmuję, ul. Piotrkowska 223. 9307

A. Sprzedaję urządzenie pokojowe i różne pojedyncze meble. Dzielna 11, m. 25 w podwórzu. 9368

-rowa Katarzyna Klaczkiniowa zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 703-3

Drukarska roboty dostarcza drukarnia Petersilge i Szmolke, Piotrkowska 93 361-15
Utynowa polonistka przygotowuje do szkół, udziela cudzoziemcom polskiego, daje lekcje muzyki. Sienkiewicza 27, m. 863-3

zaktąd, nieczynny przez czas wojny, został obecnie otworzony i posiada na składzie gotowe meble: sypialnie, stolowy. Przyjmuje również obstaunki, odświeżanie oraz czyszczenie posadzek kamiennych. Karkut, Piotrkowska 44 oficyjna. 250-7

Pokój umeblowany w śródmieściu, z oświetlaniem, do wynajęcia. Południowa 31-4. 660-3

Sprz dam sklep, całkowicie urządzenie tanie było zaraz. Wiadomość: w „Głosie“ od 10-12 rano. 620-3

Zagubione dokumenty:
Anders Gustaw zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 667-3

Baruchim Faiga zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 639-3

Yar Manachim zgubił paszport, A. wyd. w Głownie, gub. Piotrkowskiej. 648-3

Aruch Szymche Mojsze zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 665-3

Porzykowski Izak Szymon zgubił kartę węglową. 730-1

Zgubiono paszport rodzinny na imiona: Arona, Leona Chawy Isy, Zeliga Bergmanów. 883-2

Zgubiono paszport na imiona: Salomona, Chawy, Główny, Selmę i Adolfa Jaserów.